

Budapestre vonatkozó ujságcikkek

Osztályozás

Tárgy

73

Hely

Batthyány József

Idő

"1930"

Személy

Szerző:

Cím:

A Városliget apja

Forrás:

Budapesti Hirlap

Bs.

1930. V. 22.

(Hely)

(Idő)

(Köt. v. füz.)

(Oldal)

Köz

A Városliget apja

A Pázmány-Egyesület felkéri a főváros tanácsát, hogy írjon ki nyílt pályázatot Batthyány József gróf szobrának tervére.

Legközelebb új szobor kerül a Városligetbe. Batthyány József gróf egykori hercegprimásnak állít márványszobrot a főváros, amely ezzel régi kötelezettségét rója le. Százharminc év előtt határozta el a főváros tanácsa, hogy Batthyány József grófnak szobrot emel örök hálája jeléül, amiért a Városligetet nagy áldozatok árán megteremtette. A határozat régen feledésbe merült s csupán a levéltár aktái őrizték azt a tényt, hogy a liget létesítése az egykori hercegprimás érdeme. Sokan József nádornak tulajdonították a Városliget megteremtését, holott a nádornak csak a későbbi kifejlesztésben volt része. Egy ujságíró, Klasszsek-Somody István, a Magyar Távirati Iroda csoportvezetője jutott nyomára ennek a történelmi ténynek, azután hosszas levéltári kutatások alapján vetett fényt arra, hogy kinek köszönheti a főváros közönsége az azóta hatalmasra fejlődött oázist, a ligetet.

A Városliget mai területe, mint Klasszsek-

Somody megállapította, valamikor a Nyulak-szigete apácáinak tulajdona volt s a törökök utáni időkben került a főváros birtokába. Mocsaras, homokbuckás, vad vidék volt ez, Ökördülnök hívták s még út sem vezetett rajta keresztül. 1755-ben merült föl először a gondolat, hogy ebből a romantikus vadonból fás területet kellene csinálni. Hozzákezdtek, de azután abbamaradt a munka, majd 1794-ben, amikor József császár elrendelte a pusztaságok befásítását, ültették be fával egy kis részét és némi nagyzással Uj város-erdőnek nevezték el.

Később Boráros János városbíró kezdeményezésére mozgalom indult meg, hogy a fásítást fejlesszék és létesítsenek üdülőhelyet a területen. Pénze erre nem volt a különben is szűkkeblű magisztrátusnak, amely nagy örömmel fogadta 1795-ben Batthyány József hercegprimás ajánlatát, amely szerint ő huszonnégy évre bérbe veszi a területet s azon nagy költséggel parkot és szórakozó helyet létesít.

A ligetet Witschek mérnök tervezte, aki erről a munkáról könyvet is írt, amely elárulja, hogy milyen hatalmas feladatot vállalt a hercegprimás. Mocsarakat esapoltattott le, a homokbuckákba minden egyes fa számára televény földet hordatott, utakat vágott, egyenetelt, sétányokat, faszegélyeket ültetett. Kétezer munkás dolgozott ott, s mire 1799 nyarán elkészültek a nagy munkával, Batthyány József gróf meghalt. Egy évre rá mondta ki a tanács, hogy szobrot emeltet

a primásnak s a ligetet róla nevezi el. Egyik határozatot sem hajtották végre, s Batthyány gróf érdemei a feledés homokjába merültek s vele együtt Boráros Jánosé is, aki a város részéről sokat buzgólkodott, hogy a nagy terv valóra váljon.

Mikor Klasszsek-Somody István mindezeket az adatokat kiásta az akták mélyéből, a Pázmány-Egyesület útján átiratot küldött a tanácshoz, hogy a főváros tegyen eleget kötelezettségének és állíttassa föl Batthyány József gróf szobrát most, százharminc év után. Időközben kutatásának eredményéről felolvasást tartott az ujságíró a rádióban s ezt történetesen végighallgatta Liber Endre tanácsnok is. A felolvasás olyan meggyőző erejű volt, hogy a tanácsnok nyomban a kezébe vette a dolgot s az ügy ma ott tart, hogy a főváros megbízásából Hívös László szobrászművész már el is készítette Batthyány József gróf szobrának modelljét.

A szép gondolat fölvetője most beadvánnyal fordul a tanácshoz, kérve, hogy — ha a ligetet nem nevezték el a néhai hercegprimásról — kereszteljék el róla a millenáris emléktől a tó hidján. keresztülvezető főutat s gondoskodjanak arról, hogy a készülő emlékművön Boráros János neve is megörökíttessék.

A Pázmány-Egyesület egyébként a tanácsnak határozata ellen, hogy a szobor mintázására közvetlen megbízást adott, tiltakozni készül és azt javasolja, hogy nyílt pályázatot írjanak ki a szobor mintájának elkészítésére.

95